

الله أكبر
محمد وآله

فعالیت‌های بهداشت مدارس در سطح اول

تعریف بهداشت مدارس

- طبق تعریف سازمان جهانی بهداشت ، بهداشت مدارس عبارتست از مجموعه اقداماتی که به منظور تشخیص تامین و ارتقاء سلامت جسمی ، روانی ، اجتماعی و معنوی دانش آموزان و آن دسته از کارکنانی که به نحوی در ارتباط با دانش آموزان قرار دارند به اجرا درمی آید . منظور از دانش آموز ، کلیه افرادی است که در مقاطع و پایه های تحصیلی مختلف از پیش دبستانی تا پیش دانشگاهی در آموزشگاه های کشور به تحصیل اشتغال دارند .

هدف کلی

- هدف کلی بهداشت مدارس عبارتست از تشخیص ، تامین و ارتقاء سلامت جسمی ، روانی و اجتماعی و معنوی دانش آموزان و کارکنان مدارس

اهداف اختصاصی

- بهداشت مدارس ضمن فعالیت برای تحقق اهداف بهداشت عمومی ، برای دستیابی به اهداف اختصاصی زیر تلاش می کند:
 - ارتقاء سطح آگاهی ، نگرش و رفتارهای بهداشتی نوجوانان (دانش آموز و غیردانش آموز)
 - ارتقاء سطح آگاهی ، نگرش و عملکرد بهداشتی کارکنان مدارس و والدین دانش آموزان و نوجوانان غیردانش آموز
 - ایجاد میل به سلامت در نوجوانان (دانش آموز و غیردانش آموز) و خودمراقبتی توسط ایشان
 - آموزش ، تمرین مهارت های سالم زیستن به نحوی که جز طبیعت آنها شود.
 - بهبود وضعیت ایمنی و بهداشت محیط در مدارس و جامعه و کاهش خطر سوانح و حوادث
 - ارائه خدمات بهداشتی و معاینات برای نوجوانان به صورت رایگان
 - اجرای برنامه های مرتبط با سلامت نوجوانان و طراحی مداخلات لازم در جهت ارتقاء سلامت آنها

راهنمادهای اساسی برای تحقق اهداف سلامت نوجوانان و بهداشت مدارس

- طراحی نظام کارآمد و اثربخش بر مبنای نیازهای دانش آموزان، مدارس و جامعه

- ساماندهی هماهنگی بین بخشی در زمینه برنامه های بهداشت مدارس

- ساماندهی جلب مشارکت سازمان های دولتی و غیردولتی و مردم در ارائه خدمات بهداشت مدارس

- توسعه و بهبود کمی و کیفی ارائه خدمات بهداشتی، درمانی گروه های هدف بهداشت مدارس

- ساماندهی نظام اطلاعات بهداشت مدارس

- بهبود کیفی آموزش بهداشت به دانش آموزان، والدین و کارکنان مدارس

- تامین دسترسی دانش آموزان و کارکنان مدارس به خدمات بهداشت مدارس

- افزایش توانمندی کارکنان در زمینه ارائه خدمات بهداشت مدارس

- ساماندهی تربیت، جذب، توزیع و تقویت نیروی انسانی و منابع مالی مورد نیاز بهداشت مدارس

- ساماندهی نظام پایش و ارزشیابی بهداشت مدارس

اصول کلی خدمات بهداشت مدارس

برنامه ها و فعالیت های بهداشت مدارس را در چهار محور کلی

الف – آموزش بهداشت مدارس

ب – مراقبت بهداشتی نوجوانان

ج – تدارک، نظارت بر ایمنی و بهداشت محیط مدرسه

د – نظارت بر تغذیه دانش آموزان

در مدرسه مطرح و مورد مطالعه قرارداد

عناوین کلی برنامه های بهداشت مدارس به شرح زیر می باشد:

الف - آموزش بهداشت مدارس

- شامل سه گروه هدف می باشد:
- آموزش بهداشت به دانش آموزان،
- کارکنان مدارس
- و والدین نوجوانان (دانش آموز) از طریق برنامه های درون مدرسه یا در واحدهای بهداشتی

- آموزش بهداشت به دانش آموزان، کارکنان مدارس و والدین نوجوانان (دانش آموز و غیردانش آموز) از طریق برنامه های درون مدرسه یا در واحدهای بهداشتی

ب – مراقبت بهداشتی نوجوانان

- ارائه خدمات بهداشتی درمانی در قالب فعالیت های زیر قابل اجرا می باشد :
- ارزیابی سلامت دانش آموز هنگام ورود به پایه اول ابتدایی (ترجیحا پیش دبستانی) و تشکیل و ثبت شناسنامه بهداشتی او به منظور مداخله به هنگام برای رفع مشکل.
- انجام معاینات دوره ای براساس دستورالعمل برای دانش آموزان سایر پایه های تحصیلی (پایه های چهارم، هفتم و دهم) در سال تحصیلی و ثبت خدمات ارائه شده و مراقبت ها در پرونده الکترونیک سلامت
- معاینات متناوب بهداشتی با هدف بیماریابی، ارجاع و درمان
- مراقبت از دانش آموزان نیازمند مراقبت های ویژه مثل مبتلایان به بیماری های مزمن
- مراقبت های فوری در صورت نیاز به کمک های اولیه مثل حوادث، زخم ها و بیماری های ناگهانی
- ثبت و گزارش و پیگیری موارد ارجاع شده و مرجوعی از مراکز بهداشتی درمانی

ج - تدارک، نظارت بر ایمنی و بهداشت محیط مدرسه

- برای تامین، نگهداری و استفاده از محیط فیزیکی مناسب خدمات زیر مورد تاکید است:
- رعایت استانداردهای لازم برای محیط فیزیکی و تاسیسات و تجهیزات بهداشتی مدرسه
- اعمال مدیریت و نظارت بر نگهداری مناسب از امکانات بهداشتی محیط مدرسه
- اعمال مدیریت و نظارت بر استفاده مناسب از امکانات بهداشتی موجود
- ارائه گزارش به اداره آموزش و پرورش جهت اصلاح وضعیت بهداشت محیط مدارس و مداخله جهت افزایش ایمنی و ارتقا وضعیت بهداشت مدارس تحت پوشش

د - نظارت بر تغذیه دانش آموزان

بهبود تغذیه کودکان در سنین مدرسه مستلزم مجموعه فعالیت های هماهنگ و برنامه ریزی شده است بهداشت مدارس در پناه آموزش های صحیح به دانش آموزان، والدین و کارکنان مدارس می تواند دو اقدام اساسی زیر را در بهبود تغذیه سنین مدرسه انجام دهد:

- اول نظارت بر ایجاد پایگاههای تغذیه سالم در مدارس تحت پوشش و بازدید و نظارت بر وضعیت بهداشتی این پایگاهها
- دوم نظارت بر نحوه عرضه و توزیع مواد غذایی به دانش آموزان در داخل و اطراف مدرسه.
- سوم عرضه مواد غذایی مغذی و سالم برای ایجاد عادات غذایی مناسب در دانش آموزان

همچنین در راستای بهبود وضعیت تغذیه دانش آموزان برنامه های زیر در حال حاضر در واحدهای بهداشتی اجرا می شود:

- نظارت بر توزیع شیر در مدرسه و تکمیل چک لیست های نظارتی
- همکاری در اجرای برنامه های مکمل یاری و توزیع مکمل و نظارت بر مصرف مکملهای آهن و ویتامین D برای دانش آموزان دختر مقطع متوسطه اول و دوم و تکمیل چک لیست های نظارتی توسط کارکنان مراکز و ستاد
- همکاری در اجرای برنامه های سنجش ید ادرار دانش آموزان و سنجش ید نمک مصرفی خانوار

خدمات قابل ارائه سلامت نوجوانان در واحدهای بهداشتی

(مراکز خدمات جامع سلامت، پایگاههای سلامت و خانه های بهداشت)

- معاینات غربالگری و بالینی دانش آموزان مقطع اول ابتدایی (نوآموزان) و تکمیل پرونده الکترونیک سلامت.
- معاینات غربالگری و بالینی دانش آموزان پایه چهارم ابتدایی و تکمیل پرونده الکترونیک سلامت.
- معاینات غربالگری و بالینی دانش آموزان پایه هفتم (اول دوره متوسطه اول) و تکمیل پرونده الکترونیک سلامت.
- معاینات غربالگری و بالینی دانش آموزان پایه دهم (اول دوره متوسطه دوم) و تکمیل پرونده الکترونیک سلامت.
- هماهنگی جهت انجام واکسیناسیون نوآموزان (دانش آموزان بدو ورود به دبستان).
- هماهنگی جهت انجام واکسیناسیون توام در بین دانش آموزان ۱۴-۱۶ سال (پایه دهم یا اول متوسطه دوره دوم).
- اجرای طرح بیماریابی و درمان دانش آموزان مبتلا به پدیکلوز و خانواده آنان.
- انجام مشاوره تغذیه و اصلاح شیوه تغذیه دانش آموزان
- انجام مشاوره بهداشت روان توسط کارشناسان روانشناس مستقر در واحدهای بهداشتی
- انجام معاینات دهان و دندان و خدمات دندانپزشکی برای دانش آموزان
- آموزش به گروههای هدف نوجوانان (دانش آموز و غیردانش آموز)، والدین و کارکنان مدارس و مراجعین
- نظارت و بازدید از مدارس تحت پوشش در خصوص برنامه های مروج سلامت
- مداخله جهت کاهش چاقی و اضافه وزن در نوجوانان و اجرای برنامه افزایش تحرک بدنی در نوجوانان و حرکات کششی در کلاس

هماهنگی جهت انجام غربالگری نوآموزان (دانش آموزان مقطع اول ابتدایی)

زمان مراجعه ارباب رجوع: در طول سه ماهه دوم سال

مدارک مورد نیاز :

اصل کارت واکسن که ممهور به "مهر تکمیل است" باشد.

دفترچه بیمه در صورت داشتن

اصل شناسنامه دانش آموز

اصل شناسنامه یا کارت ملی یکی از اولیا

مراحل انجام کار

- مراجعه نوآموز به مدرسه محل ثبت نام و دریافت معرفی نامه.
- تکمیل واکسیناسیون دانش آموز و ممهور نمودن کارت واکسن به مهر "واکسیناسیون تکمیل است"
- مراجعه نوآموز به نزدیک ترین پایگاه سنجش
- انجام ارزیابی های غربالگری در پایگاه سنجش، تکمیل بخش مربوط به غربالگری توسط تیم آموزش و پرورش
- انجام معاینات توسط مراقب سلامت، پزشکی عمومی و معاینات دهان و دندان و آموزش های مربوطه در مراکز - خدمات جامع سلامت یا تیم مستقر در پایگاه سنجش، تکمیل بخش مربوط به معاینات در پرونده الکترونیک سلامت و ممهور نمودن فرم خلاصه معاینات و ارزیابی سلامت دانش آموزان به مهر پزشک جهت تحویل به مدرسه در زمان ثبت نام
- مراجعه مجدد به مدرسه محل ثبت نام و ارائه فرم خلاصه معاینات و ارزیابی سلامت دانش آموزان جهت ثبت نام در پایه اول ابتدایی

مدت زمان انجام: ۳ الی ۵ ساعت

معاینات غربالگری و بالینی دانش آموزان پایه های هدف پایه چهارم ابتدایی - پایه هفتم (اول دوره متوسطه اول) و پایه دهم (پایه اول دوره دوم متوسطه))

زمان مراجعه ارباب رجوع: مهر لغایت اسفند ماه

مدارک مورد نیاز :

کارت ملی دانش آموز

دفترچه بیمه در صورت نیاز برای ثبت آزمایشات و داروهای مورد نیاز

• مراحل انجام کار :

- مراجعه دانش آموز به همراه والدین به نزدیک ترین واحد بهداشتی (مراکز خدمات جامع سلامت، پایگاه سلامت یا خانه بهداشت)
- انجام مراقبت توسط مراقبین سلامت و ثبت مراقبت غیرپزشکی در پرونده الکترونیک سلامت دانش آموز
- ارجاع دانش آموز به پزشک جهت انجام مراقبت های پزشکی و ثبت آن در پرونده الکترونیک سلامت دانش آموز
- بررسی وضعیت ایمن سازی و تکمیل آن در صورت نیاز
- ارجاع به واحدهای تخصصی در صورت نیاز به ارجاع (واحد بهداشت روان، تغذیه، دندانپزشک و ...)

مدت زمان انجام : ۳ ساعت

• هماهنگی جهت انجام واکسیناسیون نوآموزان (دانش آموزان مقطع اول ابتدایی)

زمان مراجعه ارباب رجوع: ۳ ماهه دوم سال

مدارک مورد نیاز :

کارت واکسیناسیون نوآموز

کارت ملی نوآموز

مراحل انجام کار :

-مراجعه دانش آموز به همراه والدین به نزدیک ترین واحد بهداشتی (مراکز خدمات جامع سلامت، پایگاه سلامت یا خانه بهداشت)

-انجام واکسیناسیون توسط مراقبین سلامت واحد بهداشتی و ثبت آن در پرونده الکترونیک سلامت دانش آموز

-ممه‌ور نمودن کارت واکسن به مهر " واکسیناسیون تکمیل است."

مدت زمان انجام: ۳ ساعت

• هماهنگی جهت انجام واکسیناسیون توام دانش آموزان پایه اول دوره متوسطه دوم (پایه دهم)

زمان مراجعه ارباب رجوع: ۳ ماهه دوم و سوم سال

مدارک مورد نیاز: کارت ملی دانش آموز

مراحل انجام کار:

- مراجعه دانش آموز به نزدیک ترین واحد بهداشتی (مراکز خدمات جامع سلامت، پایگاه سلامت یا خانه بهداشت)
- انجام واکسیناسیون توسط مراقبین سلامت واحد بهداشتی و ثبت آن در پرونده الکترونیک سلامت دانش آموز
- دریافت کارت واکسن توام و ممهور کردن آن جهت ارائه به مدرسه

مدت زمان انجام: ۳ ساعت

• **اجرای طرح بیماریابی و درمان دانش آموزان مبتلا به پدیکلوز و خانواده آنان**

زمان مراجعه ارباب رجوع: در طول سال تحصیلی

مدارک مورد نیاز (در صورت ارجاع دانش آموز مشکوک به واحد بهداشتی)
معرفی نامه یا برگ ارجاع از مدارس جهت بررسی دانش آموز مشکوک به پدیکلوز

مدارک مورد نیاز (در صورت مراجعه مراقبین سلامت شاغل در واحدهای بهداشتی به مدارس)
ارائه کارت شناسایی معتبر برای اعضای تیم معاینه کننده جهت ورود به مدرسه

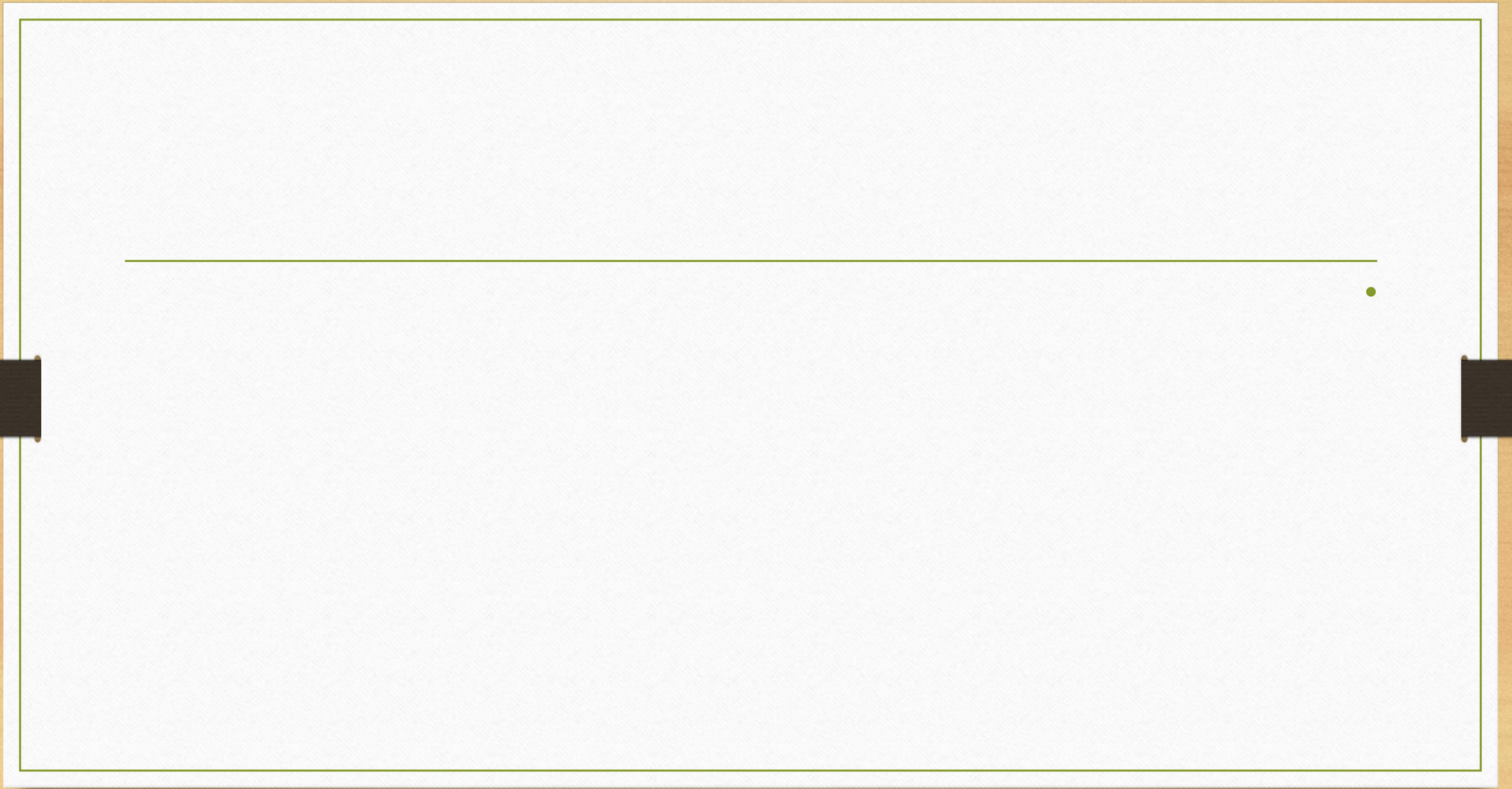
مدت زمان انجام: حداکثر ۱ ساعت ارائه

• **مراحل انجام کار (در صورت ارجاع دانش آموز مشکوک به واحدهای بهداشتی)**

- مراجعه دانش آموز به همراه والدین به نزدیک ترین واحد بهداشتی (مراکز خدمات جامع سلامت، پایگاه سلامت یا خانه بهداشت)
- معاینه فرد مشکوک توسط پزشک / مراقب سلامت / بهورز
- تشکیل پرونده الکترونیک یا ثبت مراقبت انجام شده در پرونده در سامانه سیب
- آموزش فرد بیمار در خصوص جلوگیری از انتقال بیماری
- درمان رایگان فرد بیمار و تحویل شامپوی رایگان
- معاینه اعضای خانواده فرد بیمار و درمان در صورت نیاز
- بررسی مجدد فرد تا ۲ هفته بعد از درمان

مراحل انجام کار (در صورت مراجعه مراقبین سلامت شاغل در واحدهای بهداشتی به مدارس)

- مراجعه به مدرسه و بررسی دانش آموزان
- آموزش و درمان دانش آموزان بیمار و خانواده آنان
- اطلاع رسانی به خانواده دانش آموزان مبتلا جهت بررسی آنان
- بررسی بیمار ۲ هفته پس از شروع درمان

برنامه های بهداشت مدارس :

عبارتست از يك سلسله فعاليتها و اقداماتي كه هدف آن تشخيص تامين و حفظ ارتقاء سطح سلامت دانش آموزان اولياء آنان و كادر شاغل در مدرسه مي باشد و شامل:

- 1- آموزش بهداشت
- 2- بررسي بهداشت محيط مدرسه
- 3- ارائه خدمات بهداشتي به دانش آموزان
- 4- سنجش كودكان بدو ورود به مدرسه
- 5- تشكيل پرونده بهداشتي جهت مدارس
- 6- واكسيناسيون
- 7- بازآموزی پرسنل
- 8- نظارت
- 9- برگزاري سمينار جهت كادر بهداشتي و مربيان بهداشت مدارس
- 0- همكاري با واحد مبارزه با بيماريها در كنترل بيماريهاي واگير در مدارس
- 11- شركت در جلسه شوراي بهداشتي
- 12- همكاري با مربيان بهداشت مدارس
- 13- شركت در كارگاههاي آموزشي
- 14- برگزاري نمايشگاه
- 15- توزيع فرم ويزيت رايگان در مدارس محروم به تعداد محدود
- 16- توزيع فريم عينك رايگان به دانش آموزان بي بضاعت كه ضعف بينائي دارند
- 17- آمارها

1- آموزش بهداشت:

آموزش بهداشت در کلیه مقاطع تحصیلی جهت دانش آموزان، والدین کادر آموزشی و خدمتگزاران مدارس انجام می گیرد که برای هر یک از گروهها موضوعات خاص در نظر گرفته می شود.

- هدف از آموزش بهداشت بالا بردن سطح دانش بهداشتی و در نهایت ایجاد تغییر مطلوب در رفتار دانش آموزان و انتقال آن به خانواده ها می باشد. دانش آموزان با توجه به اینکه در سن فراگیری هستند و در مکان و زمان معینی تجمع دارند قادرند مطالب بهداشتی را به خوبی بیاموزند و به کار گیرند و به اجتماع و خانواده انتقال دهند.

دانش آموزان قابل دسترسی ترین جمعیت بوده و انجام کلیه برنامه های بهداشتی برای آنان آسان و با هزینه کمتر قابل اجرا است.

این فرصت ویژه باعث می شود تا بتوانیم شیوه های زندگی سالم را به نسلی که آینده را رقم می زند و نیز تاثیری شگرف در اجتماع کنونی خود دارد آموزش دهیم.

- شرکت در جلسات انجمن اولیاء و مربیان و آموزش به والدین دانش آموزان براساس موضوعات مهم روز یا موضوع درخواستی مدرسه.

- آموزش به کارکنان و معلمان مدرسه به منظور بالا بردن سطح آگاهی بهداشتی و موضوعات جدید روز.

- آموزش به خدمتگزاران مدرسه به منظور بالا بردن سطح آگاهی بهداشتی آنان و کنترل کارت تندرستی.

2- بررسی بهداشت محیط مدرسه شامل :

محل احداث مدرسه

وضعیت ساختمان مدرسه و ایمنی و حفاظت محیط مدرسه

تامین آب آشامیدنی سالم

بهبود سرویس های بهداشتی

نحوه صحیح دفع زباله و فاضلاب

بهداشت مواد غذایی و نظارت بر بوفه مدارس

مبارزه با حشرات و حیوانات موذی

3- ارائه خدمات بهداشتی به دانش آموزان شامل :

کلیه دانش آموزان باید در طول سال تحصیلی یکبار از نظر سلامتی سنجیده شوند این سنجش شامل :

الف- اندازه گیری قد و وزن:

بهترین روش برای پی بردن به وضعیت رشد دانش آموزان اندازه گیری قد و وزن آنهاست . قد و وزن دانش آموزان در طول سال تحصیلی یکبار اندازه گیری می شود و روند رشد در نمودارهای مربوط برای دختران و پسران جداگانه رسم می گردد. دانش آموزانی که طبق این معیار دچار اختلال هستند شناسائی و باید مشکل آنان پی گیری شود.

ب- معاینه ستون فقرات:

در این معاینه ستون فقرات از نظر اختلالاتی مانند قوز ، انحراف ستون مهره ها و گود پشتی مورد بررسی قرار می گیرند.

ج- ارزیابی و سنجش بینایی:

اختلالات بینایی در سلامت دانش آموزان و پیشرفت تحصیلی آنها اثر منفی دارد. بنابراین دانش آموزان هر سال باید مورد معاینه بینایی قرار گیرند.

د- ارزیابی و سنجش شنوایی:

تعدادی از کودکانی که در مدرسه به عنوان شاگرد تنبل و کم استعداد معرفی می شوند ممکن است

کسانی باشند که به علت کاهش شنوایی قادر به استفاده از کلاس نیستند بنابراین معاینه شنوایی

دانش آموزان از اهمیت خاصی برخوردار می باشد.

ه- ارزیابی تغذیه و اختلالات تغذیه ای:

با توجه به نقش و اهمیت تغذیه در سلامت جسمی و فکری دانش آموزان لازم است وضعیت تغذیه آنان مورد ارزیابی و بررسی قرار گیرد. در همین راستا اقدامات ذیل انجام می گیرند:

آموزش مسائل تغذیه به دانش آموزان والدین و کارکنان

نظارت بر وضعیت تغذیه دانش آموزان و بوفه مدارس و بررسی ارزش غذایی مجاز یا غیر مجاز بودن و مسائل مربوط به فساد مواد غذایی

بررسی مشکلات و اختلالات تغذیه ای شایع در سنین مدرسه از قبیل کم خونی فقر آهن ، گواترو ...

و- معاینه دهان و دندان:

با توجه به اینکه در سنین 7 تا 12 سالگی دندانهای شیری کودکان به تدریج می افتند و جای آنها دندانهای دائمی در می آیند و اگر دندانهای دائمی صدمه بینندو از بین بروند دیگر جایگزین نخواهند شد. بنابراین لازم است که هر دانش آموز حداقل سالی یکبار از نظر سلامت دهان و دندان معاینه شود.

ز- معاینات پوست و مو و ناخن:

در این معاینات به وجود ضایعات پوستی از قبیل جوش - کهیر تاول - خشکی پوست پوست ریزی و ... توجه می گردد و همچنین بیماریهایی از قبیل بیماریهای قارچی مو ناخن کچلی و شپش مورد توجه قرار می گیرند.

ح- ارزیابی اختلالات روانی و رفتاری:

رفتارهایی مانند ناخن جویدن - لکنت زبان - بی اختیاری ادرار و گوشه گیری و پرخاشگری نشانه هایی از وجود اختلالات مهم روانی و رفتاری در دانش آموزان می باشند که در معاینات مورد توجه قرار می گیرند .

ط- تشخیص و پیشگیری از بیماریهای واگیر:

از بیماریهای مهم واگیر در سنین مدرسه می توان گلودرد چرکی انگلهای دستگاه گوارش - بیماریهای اسهالی - هیپاتیت - کچلی سرماخوردگی آنفولانزا - ژیاردیا - سرخجه - گال - شپش و ابله مرغان را نام برد.

از بیماریهای مهم غیر واگیر می توان به بیماریهای قلبی - دیابت - آسم - صرع و... اشاره کرد.

در زمینه بیماریهای فوق اقداماتی از قبیل آموزش راههای پیشگیری - شناسائی - درمان و در موارد لزوم ارجاع به مراکز تخصصی انجام می گیرد.

4- سنجش کودکان بدو ورود به مدرسه:

سنجش کودکان ورودی ابتدایی طبق شناسنامه سلامت در پایگاههای سنجش مستقر در شهر انجام می‌گیرد که این فعالیت در روستاها که امکان استقرار پایگاه سنجش سلامت کودکان نیست توسط خانه بهداشت و بهورز صورت می‌گیرد.

معاینات سایر پایه‌ها در مدارس که دارای مربی بهداشت هستند توسط مربی بهداشت و در مدارس فاقد مربی بهداشت توسط پرسنل درمانگاهها و بهورزان خانه بهداشت صورت می‌گیرد.

در صورت مشاهده اختلال باید توسط والدین پیگیری و در برطرف شدن اختلال اقدام نمایند.

5-تشکیل پرونده بهداشتی جهت مدارس:

تشکیل پرونده بهداشتی جهت کلیه مدارس و ثبت نتایج معاینات حاصل از پسنجش دانش آموزان و کلیه گزارشها مربوط به بیمار یهای واگیر ،حوادث واکسیناسیون و نواقص بهداشت محیط و اقدامات انجام شده در تمام زمینه ها در فرم های مخصوص موجود در پرونده.

۶- واکسیناسیون:

تکمیل واکسیناسیون دانش آموزان ورودی مدرسه و همچنین انجام واکسیناسیون توأم دانش آموزان ۱۶- ۱۴ ساله و پیگیری دانش آموزانی که نقص واکسیناسیون دارند طبق برنامه واکسیناسیون کشوری.

۷- بازآموزی پرسنل:

آموزش و بازآموزی بهورزان - کاردانها - کارشناسان و پزشکان مراکز شهری و روستایی در ارتباط با مسائل بهداشت مدارس .

8- نظارت:

نظارت بر خانه های بهداشت و مراکز بهداشتی درمانی و بررسی مسائل بهداشت مدارس روستائی .

بازدید از شبانه روزیها همراه با کارشناسان بهداشت محیط جهت مسائل بهداشتی - بررسی وضعیت خوابگاه - سلف سرویس - سرویسهای بهداشتی - آموزش دانش آموزان و مشارکت در رفع مشکلات

نظارت بر طرحهای در حال اجرا در مدارس مانند:

طرح شیر در مدارس

طرح پدیکلوز (شپش)

طرح بهداشت نوجوانان (بلوغ)

سنجش سلامت و آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان

طرح بهسازی بوفه های مدارس و طرح آهن یاری:

ادامه برنامه هاي بهداشت مدارس :

- 9- برگزاری سمینار جهت کادر بهداشتی و مربیان بهداشت مدارس .
- 10- همکاری با واحد مبارزه با بیماریها در کنترل بیماریهای واگیر در مدارس.
- 11- شرکت در جلسه شورای بهداشتی:
نواحی آموزش و پرورش و بررسی مشکلات بهداشت نواحی و مشارکت در رفع موانع موجود.
- 12- همکاری با مربیان بهداشت مدارس:
در زمینه آموزش به دانش آموزان – آزمایشات مربوطه و پیگیری مشکلات دانش آموزان .
- 13- شرکت در کارگاههای آموزشی:
بهداشت مدارس، همکاری در برنامه ریزی و برگزاری کارگاه آموزشی مشابه برای رده های مختلف کارکنان بهداشتی.

۱۴- برگزاری نمایشگاه:

برگزاری نمایشگاه در سطح شهر تهیه و نصب پلاکارد تهیه و توزیع پوستر با همکاری آموزش بهداشت و توزیع به آموزش و پرورش و سایر ادارات در مناسبت‌های مختلف بهداشتی جهت آموزش و معرفی اهداف بهداشت مدارس به بازدید کنندگان.

۱۵- توزیع فرم ویزیت رایگان در مدارس محروم به تعداد محدود.

۱۶- توزیع فریم عینک رایگان به دانش آموزان بی بضاعت که ضعف بینایی دارند.

۱۷- آمارها:

جمع بندی آمارها و بررسی آنها از نظر درصد اختلالات - حوادث - آموزشها و سایر موارد و گزارش به استان.

تعریف مدارس مروج سلامت

مدارس مروج سلامت (HPS) به منزله یک نظام برای ارتقای سلامت است که با مشارکت فعالانه اولیاء، مربیان و دانش آموزان و با رویکرد توانمندسازی دانش آموزان در زمینه مراقبت از خود، فرهنگ خودمراقبتی (Self-care) و آموزش همسالان و همسالان، منجر به افزایش ظرفیت ها و توانمندسازی مردم در مورد سالم زندگی کردن، سالم کارکردن و آموزش با کیفیت خواهد شد.

اهداف مدارس مروج سلامت (HPS)

چشم انداز:

دستیابی به سلامت دانش آموزان، والدین و آموزگاران در تمامی ابعاد.

هدف کلی:

ترویج و استقرار مفاهیم ارتقای سلامت در بین دانش آموزان مدارس کشور از طریق
استقرار نظام مدارس مروج سلامت

اهداف اختصاصی:

- ۱- توانمند سازی دانش آموزان ، پرسنل ، اولیاء و مربیان در زمینه مفاهیم ارتقای سلامت نوجوانان و جوانان و ساختار مدارس مروج سلامت
- ۲- ارائه خدمات سلامت در یک مجموعه ادغام یافته و ارتقای شاخص های آن در سطح کلیه مدارس کشور
- ۳- گردآوری و استفاده از حداقل داده ها برای جمع آوری شاخص ها و اطلاعات به منظور پایش ، برنامه ریزی ، ارزشیابی و رتبه بندی مدارس مروج سلامت در سطوح ملی و منطقه ای
- ۴- بهبود وضعیت بیماریابی و درمان دانش آموزان مبتلاء به اختلالات و مشکلات سلامتی
- ۵- بهبود شرایط فیزیکی و بهداشت محیط در مدارس
- ۶- پیشگیری از رفتارهای مخاطره آمیز سلامت در دانش آموزان
- ۷- افزایش مشارکت دانش آموزان ، کارکنان ، اولیاء و مربیان در زمینه ارتقای سلامت نوجوانان و جوانان و جامعه در قالب شکل گیری برنامه داوطلبان سلامت
- ۸- دستیابی به بهترین مدل و مکانیسم ها برای ایجاد شبکه های ملی و منطقه ای در کشورهای مدیترانه شرقی بر اساس شواهد و بهره گیری از تمامی نظریه ها
- ۹- مرور و تبادل اطلاعات حاصل از تجارب و موفقیت های به دست آمده در زمینه مدارس مروج سلامت در سطوح استانی، ملی و منطقه ای

اجزای ۸ گانه ی مدرسه مروج سلامت (HPS)

1. برنامه جامع آموزش سلامت در مدارس
2. ارائه خدمات بالینی در مدارس (خدمات و مراقبت های بهداشتی، درمانی)
3. سلامت محیط در مدارس
4. بهبود تغذیه در مدارس
5. تحرک فیزیکی و فعالیت بدنی در مدارس
6. ارتقای سلامت کارکنان مدارس
7. خدمات سلامت روان و مشاوره ای در مدارس
8. مشارکت دانش آموزان، والدین و جامعه در برنامه ریزی ارتقای سلامت در مدارس و شبکه داوطلبان سلامت دانش آموزان

• برای رسیدن به مدرسه ای که ارتقا دهنده سلامت است و ما آن را مروج سلامت می نامیم آگاهی، برنامه ریزی، اجرا و ارزیابی برای موفقیت برنامه ضروری است.